

Μαθηματικά Πληροφορικής

2ο Μάθημα

Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δεύτερος αλγόριθμος

1. Κάθε κορυφή v που τσακώνεται (συνδέεται με ακμή) με τουλάχιστον $k + 1$ άλλους πρέπει να αποβληθεί (γιατί;). Σβήσε τη v από το G (μαζί με τις ακμές που προσπίπτουν στη v .)
 2. Όσοι απομένουν τσακώνονται το πολύ με k . Διώχνοντας έναν, αποφεύγουμε το πολύ k καυγάδες. Αν ο αριθμός των καυγάδων (ακμών) που απομένουν είναι πάνω από k^2 **δεν** υπάρχει λύση, ο αλγόριθμος τερματίζει.
 3. Αφού το πολύ k^2 ακμές είναι ακάλυπτες, το πολύ $2k^2$ άτομα είναι υποψήφια για αποβολή. Δοκιμάζουμε όλες τις δυνατές περιπτώσεις, το πολύ $\binom{2k^2}{k}$.
- ▷ Για $k = 10$, $\binom{200}{10} \approx 2.24 \cdot 10^{16}$.

♠ Πετύχαμε πλήθος περιπτώσεων **ανεξάρτητο** του n .

Πολυπλοκότητα του Αλγορίθμου VC_REC

Η ρουτίνα $VC_REC(G, k)$ εκτελεί το πολύ δύο αναδρομικές κλήσεις, και σε κάθε μία η παράμετρος k μειώνεται κατά 1.

Όταν το k φτάσει στο 0, ο αλγόριθμος απλά ελέγχει αν υπάρχουν ακόμα ακμές και τερματίζει.

♠ Ο συνολικός αριθμός των αναδρομικών κλήσεων είναι το πολύ 2^k .

Κάθε κλήση μπορεί να υλοποιηθεί σε γραμμικό χρόνο.

▷ Για $k = 10$, $2^{10} = 1024$.

◇ Υπάρχει $o(2^k)$ -αλγόριθμος; Μπορεί ναδειχθεί ότι το Πρόβλημα του Καλύμματος Κορυφών είναι NP-complete.

Μα, οι υπολογιστές δεν γίνονται ολοένα ταχύτεροι;

Ποτέ δεν θα γίνουν αρκετά γρήγοροι για να ελέγξουν 2^{100} περιπτώσεις σε λογικό χρόνο.

Αν η ταχύτητα διπλασιαστεί σε $2(2^{30}) = 2^{31}$ εντολές/δευ.,
πηγαίνεις από το $k = 30$ στο $k + 1 = 31$. (Αγνοώντας το κόστος
για προσπέλαση στη μνήμη και το δίσκο).

Και πρέπει να περιμένεις περίπου 18 μήνες (αν ισχύει ακόμα ο **Νόμος του Moore!**) για να συμβεί αυτό. Σε 18 χρόνια από σήμερα, ίσως μπορέσουμε να απαριθμήσουμε $2^{42+12} = 2^{54}$ περιπτώσεις σε μία ώρα.

Μα, οι υπολογιστές δεν γίνονται ολοένα ταχύτεροι;

Οι νόμοι της φυσικής υποδεικνύουν ότι η ταχύτητα των ηλεκτρονικών υπολογιστών δεν θα αυξάνεται για πάντα. Ακόμα και με μαζικό παραλληλισμό, με τεράστιο speedup π.χ., $1000 \approx 2^{10}$, οι βελτιώσεις θα είναι ελάχιστες.

Για k λίγο παραπάνω από 100, **δεν** υπάρχει ελπίδα. $2^{250} \approx 10^{80}$ που είναι ο αριθμός των σωματιδίων στο σύμπαν εντός της εμβέλειας παρατήρησης μας.

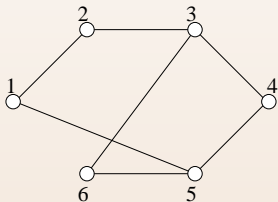
Χρειάζονται καλύτεροι αλγόριθμοι...

Αριθμοί Ramsey

Πρόταση 1

Σε κάθε ομάδα 6 ατόμων

- υπάρχουν 3 που γνωρίζονται ανά δυο
- ή υπάρχουν 3 που είναι άγνωστοι ανά δυο.

Απόδειξη.

Δοκίμασε όλες τις περιπτώσεις. **Πόσες** είναι;

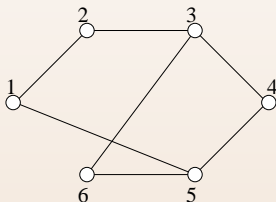

Αριθμοί Ramsey

Πρόταση 2

Σε κάθε ομάδα 6 ατόμων

- *υπάρχουν 3 που γνωρίζονται ανά δυο*
- *ή υπάρχουν 3 που είναι άγνωστοι ανά δυο.*

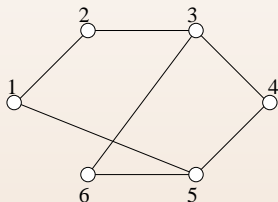
- Το παραπάνω **δεν** ισχύει για κάθε ομάδα 5 ατόμων.
Αντιπαράδειγμα: Οι πέντε κάθονται σε ένα κυκλικό τραπέζι και ο καθένας γνωρίζει μόνο τους διπλανούς του.

Αριθμοί Ramsey

Πρόταση 3

Σε κάθε ομάδα 6 ατόμων

- υπάρχουν 3 που γνωρίζονται ανά δυο
- ή υπάρχουν 3 που είναι άγνωστοι ανά δυο.

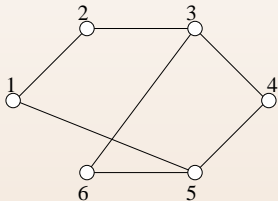
- Το παραπάνω **δεν** ισχύει για **κάθε** ομάδα 5 ατόμων.
Αντιπαράδειγμα: Οι πέντε κάθονται σε ένα κυκλικό τραπέζι και ο καθένας γνωρίζει μόνο τους διπλανούς του.

Αριθμοί Ramsey

Πρόταση 4

Σε κάθε ομάδα 6 ατόμων

- υπάρχουν 3 που γνωρίζονται ανά δυο
- ή υπάρχουν 3 που είναι άγνωστοι ανά δυο.

- Το παραπάνω **δεν** ισχύει για ομάδες των 5 ατόμων.
Αντιπαράδειγμα: Οι πέντε κάθονται σε ένα κυκλικό τραπέζι και ο καθένας γνωρίζει μόνο τους διπλανούς του.

Αριθμοί Ramsey

Μπορούμε να γενικεύσουμε την πρόταση

Θεώρημα 1

Σε κάθε σύνολο 18 ατόμων υπάρχουν 4 που γνωρίζονται ανά δυο ή υπάρχουν 4 που είναι άγνωστοι ανά δυο.

Απόδειξη.

Δοκίμασε όλες τις περιπτώσεις. Όμως τώρα οι περιπτώσεις είναι πάρα πολλές.

Αριθμοί Ramsey

Θεώρημα 2

Σε κάθε σύνολο 49 ατόμων υπάρχουν 5 που γνωρίζονται ανά δυο ή υπάρχουν 5 που είναι άγνωστοι ανά δυο.

Απόδειξη.

Η εξαντλητική μέθοδος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί γιατί σήμερα είναι υπολογιστικά ανέφικτη. □

Μαθηματική επαγωγή

Έστω $P(n)$ μια υπόθεση που αφορά τους φυσικούς αριθμούς.
Για να αποδείξουμε την υπόθεση με επαγωγή

- Δείχνουμε ότι ισχύει για $n = 1$: $P(1)$
- Δείχνουμε για κάθε n : αν ισχύει για n τότε θα ισχύει για $n + 1$:

$$P(n) \Rightarrow P(n + 1)$$

Παράδειγμα - H_k

- Ο αρμονικός αριθμός H_k ορίζεται σαν

$$H_k = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \cdots + \frac{1}{k}$$

- Τι μεγέθους είναι ο H_k ;

Παράδειγμα - H_k

Λήμμα 1

Να δειχτεί ότι για κάθε φυσικό n : $H_{2^n} \leq 1 + n$.

Απόδειξη.

Βάση της επαγωγής: Για $n = 1$ έχουμε $H_{2^1} = H_2 = 3/2$ και $1 + n = 2$ και επομένως το λήμμα ισχύει: $3/2 \leq 2$.

Επαγωγική υπόθεση: Υποθέτουμε ότι το λήμμα ισχύει για κάποιο φυσικό αριθμό n : $H_{2^n} \leq 1 + n$.

Επαγωγικό βήμα: Θα δείξουμε ότι ισχύει για $n + 1$, δηλαδή ότι $H_{2^{n+1}} \leq 1 + (n + 1)$. □

Παράδειγμα - H_k

Απόδειξη (συνέχ.)

Έχουμε

$$\begin{aligned}H_{2^{n+1}} &= 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \cdots + \frac{1}{2^{n+1}} \\&= \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \cdots + \frac{1}{2^n}\right) + \left(\frac{1}{2^n + 1} + \cdots + \frac{1}{2^{n+1}}\right) \\&= H_{2^n} + \left(\frac{1}{2^n + 1} + \cdots + \frac{1}{2^{n+1}}\right) \\&\leq (1 + n) + \left(\frac{1}{2^n} + \cdots + \frac{1}{2^n}\right) \\&= (1 + n) + 2^n \frac{1}{2^n} = (1 + n) + 1 = 1 + (n + 1).\end{aligned}$$

Οι αριθμοί Fibonacci

Οι αριθμοί Fibonacci ορίζονται ως εξής:

$$F_0 = 1, \quad F_1 = 1,$$

και για κάθε $n \geq 2$:

$$F_n = F_{n-1} + F_{n-2}.$$

Λήμμα 2

Να δειχτεί ότι για κάθε ακέραιο $n \geq 0$,

$$F_n \leq \phi^n,$$

όπου $\phi = \frac{1+\sqrt{5}}{2} = 1.618\dots$ είναι η χρυσή τομή.

Θεώρημα 3

Για κάθε θετικό ακέραιο n : $\frac{1}{2}\phi^n \leq F_n \leq \phi^n$.

Συνδυαστική ερμηνεία των αριθμών Fibonacci

Ορίζουμε J_n ως τον αριθμό των τρόπων να γράψουμε το n ως άθροισμα των στοιχείων ακολουθιών που αποτελούνται από 1 και 2. Π.χ., $J_4 = 5$ γιατί

$$1 + 1 + 1 + 1 = 1 + 1 + 2 = 1 + 2 + 1 = 2 + 1 + 1 = 2 + 2.$$

Ομοίως $J_1 = 1$, $J_2 = 2$, $J_3 = 3$ κοκ. Ορίζουμε $J_0 := 1$, και παίρνουμε (πώς;) για κάθε $n \geq 2$:

$$J_n = J_{n-1} + J_{n-2}$$

Άρα $J_n = F_n$, για κάθε n . Ισοδύναμα, J_n είναι ο αριθμός των τρόπων να ανέβεις μια σκάλα με n σκαλοπάτια αν κάθε φορά ανεβαίνεις ένα ή δύο σκαλιά ...

Οι αριθμοί Fibonacci

Θεώρημα 4

Να δειχτεί ότι για κάθε ακέραιους $n, m \geq 1$, οι αριθμοί Fibonacci ικανοποιούν τη σχέση

$$F_{n+m} = F_n F_m + F_{n-1} F_{m-1}.$$

Το θεώρημα μας επιτρέπει να υπολογίσουμε έναν αριθμό Fibonacci χωρίς να υπολογίσουμε όλους τους προηγούμενους.

$$F_{2k+1} = F_{k+1} F_k + F_k F_{k-1} = (F_k + F_{k-1}) F_k + F_k F_{k-1} = F_k^2 + 2F_k F_{k-1}$$

$$F_{2k} = F_k F_k + F_{k-1} F_{k-1} = F_k^2 + F_{k-1}^2$$

Παράδειγμα:

$$F_{31} = F_{15}^2 + 2F_{15} F_{14}$$

$$F_{15} = F_7^2 + 2F_7 F_6$$

$$F_{14} = F_7^2 + F_6^2$$

$$F_7 = \dots, F_6 = \dots$$

(Επαγωγικές) Αποδείξεις στη Στοιχειώδη Αριθμοθεωρία

Ορισμός 1

Ένας θετικός ακέραιος $p > 1$, καλείται **πρώτος** αν δεν μπορεί να γραφτεί ως γινόμενο δύο ακεραίων a, b με $1 < a, b < p$.

Θεώρημα 5

Κάθε θετικός ακέραιος $n \geq 2$ μπορεί να γραφτεί ως γινόμενο πρώτων αριθμών.

Απόδειξη: με ισχυρή επαγωγή στο n .

Αν p πρώτος θεωρούμε ότι το p είναι γινόμενο με έναν όρο.

Απόδειξη του Θεωρήματος 5

Αν p πρώτος θεωρούμε ότι το p είναι γινόμενο με έναν όρο.

ΒΑΣΗ. $n = 2$. ισχύει.

ΕΠΑΓΩΓΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ. Έστω ισχύει για $2 \leq k < n$.

ΕΠΑΓΩΓΙΚΟ ΒΗΜΑ. Θα δείξουμε για $n \geq 3$. Αν n πρώτος, τελειώσαμε. Ειδιάλλως, $n = ab$, $1 < a, b < n$. Από την ΕΥ και ο a και ο b γράφονται ως γινόμενο πρώτων αριθμών.

Μέγιστος Κοινός Διαιρέτης

Για $a, b \in \mathbb{Z}$, λέμε ότι ο a **διαιρεί** τον b (συμβολίζεται με $a \mid b$), αν υπάρχει $k \in \mathbb{Z}$, τέτοιο ώστε $b = ka$.

Ορισμός 2

Για $a, b \in \mathbb{Z}$, ο **μέγιστος κοινός διαιρέτης** των a και b (συμβολίζεται με $\gcd(a, b)$), ορίζεται ως ο μεγαλύτερος ακέραιος d τ.ω. $d \mid a$ και $d \mid b$.

Εξ ορισμού, όλοι οι ακέραιοι διαιρούν το 0. Άρα $\gcd(0, b) = b$.
Ορίζουμε $\gcd(0, 0) := 0$.

Αλγόριθμος για τον Μέγιστο Κοινό Διαιρέτη

$$\gcd(a, b) = \begin{cases} a & \text{αν } b = 0 \\ \gcd(b, a \bmod b) & \text{αν } b > 0. \end{cases}$$

Αλγόριθμος του Ευκλείδη

- 1: **function** EUCLID(a, b) ▷ Υποθέτουμε ότι $a \geq b$
- 2: **if** $b = 0$ **then**
- 3: **return** a ▷ $\gcd(a, 0) = a$
- 4: **else**
- 5: $\delta \leftarrow \text{EUCLID}(b, a \bmod b)$ ▷ $\gcd(a, b) = \gcd(b, a \bmod b)$
- 6: **return** δ
- 7: **end if**
- 8: **end function**

Ορθότητα του Αλγορίθμου του Ευκλείδη

Θα αποδείξουμε με τη σειρά τις εξής προτάσεις.

Λήμμα 3 (Bézout)

Έστω $a, b \in \mathbb{Z}$, όχι και οι δύο μηδέν. Τότε

$$\gcd(a, b) = \min\{ax + by \mid x, y \in \mathbb{Z}, ax + by > 0\}.$$

Λήμμα 4

Αν $d \mid a$ και $d \mid b$, τότε $d \mid \gcd(a, b)$.

Θεώρημα 6

Για ακέραιους $a \geq 0$ και $b > 0$, $\gcd(a, b) = \gcd(b, a \bmod b)$.

Απόδειξη του Λήμματος 3

Έστω $S = \{ax + by \geq 0 \mid x, y \in \mathbb{Z}\}$ και s το **ελάχιστο θετικό** (> 0) στοιχείο του S .

$\exists x_s, y_s \in \mathbb{Z}$, τ. ώ. $s = ax_s + by_s$. Θέτουμε $q = \lfloor a/s \rfloor$.

$a \bmod s = a - qs = a(1 - qx_s) + b(-qy_s)$. Άρα $a \bmod s \in S$.
Επίσης $0 \leq a \bmod s < s$. Συνεπώς $a \bmod s = 0$, οπότε $s \mid a$.

Ομοίως αποδεικνύεται ότι $s \mid b$. Άρα $s \leq \gcd(a, b)$.

Επιπλέον $\gcd(a, b) \mid s \xrightarrow{s>0} \gcd(a, b) \leq s$. Τελικά
 $s = \gcd(a, b)$. □

Απόδειξη του Θεωρήματος 6

Προφανώς $\gcd(a, b) \mid b$.

Θέτουμε $q = \lfloor a/b \rfloor$. Τότε $a \bmod b = a - qb$. Άρα $\gcd(a, b) \mid a \bmod b$.

$$\left. \begin{array}{l} \gcd(a, b) \mid b \\ \gcd(a, b) \mid a \bmod b \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{Λήμμα 4}} \gcd(a, b) \mid \gcd(b, a \bmod b).$$

Παρόμοια (πώς;) αποδεικνύεται ότι $\gcd(b, a \bmod b) \mid \gcd(a, b)$.
Άρα επειδή και οι δύο ποσότητες είναι θετικές:

$$\gcd(a, b) = \gcd(b, a \bmod b).$$

Πολυπλοκότητα του Αλγορίθμου του Ευκλείδη

- Πόσα βήματα κάνει ο αλγόριθμος για να υπολογίσει τον μέγιστο κοινό διαιρέτη δυο αριθμών; Εξαρτάται από τους αριθμούς. Θέλουμε μια εκτίμηση για τη **χειρότερη** περίπτωση.
- Το Θεώρημα του Lamé (δεν θα το αποδείξουμε) λέει ότι ο αριθμός των διαιρέσεων, ή ισοδύναμα οι φορές που υπολογίζουμε το $a \bmod b$, είναι λιγότερες από $k - 1$ όταν $a > b \geq 1$ και $b < F_k$.
- Εδώ θα δείξουμε ένα πιο απλό αποτέλεσμα.

Πολυπλοκότητα του Αλγορίθμου του Ευκλείδη

Παρατηρούμε ότι ο αριθμός των διαιρέσεων ισούται με τον αριθμό r των αναδρομικών κλήσεων που εκτελεί ο αλγόριθμος. Συνεπώς ο αριθμός βημάτων του αλγορίθμου είναι $O(r)$.

Θεώρημα 7

Για κάθε θετικούς ακέραιους a, b με $a \geq 2$ και $a \geq b$, ο αριθμός των διαιρέσεων του αλγορίθμου του Ευκλείδη δεν ξεπερνά το $2 \lfloor \log a \rfloor$.

Απόδειξη: Με ισχυρή επαγωγή στο a .

Απόδειξη του Θεωρήματος 7

ΒΑΣΗ. $a = 2$, άρα $b \in \{1, 2\}$.

$\text{EUCLID}(2, 1) = \text{EUCLID}(1, 0) = 1$.

$\text{EUCLID}(2, 2) = \text{EUCLID}(2, 0) = 2$.

Μία άρα $\leq 2 \lfloor \log 2 \rfloor = 2$ διαιρέσεις.

ΕΠ. ΥΠΟΘΕΣΗ. $\forall 2 \leq k < a$, $\text{EUCLID}(k, b)$ εκτελεί το πολύ $2 \lfloor \log k \rfloor$ διαιρέσεις.

ΕΠ. ΒΗΜΑ. $dc(a, b) :=$ αριθμός διαιρέσεων του $\text{EUCLID}(a, b)$.

$dc(a, b) \leq 2 + dc(a \bmod b, b \bmod (a \bmod b)) \leq$
 $2 + 2 \lfloor \log(a \bmod b) \rfloor \leq 2 + 2(\lfloor \log a \rfloor - 1) = 2 \lfloor \log a \rfloor. \quad \square$

Ισχυρισμός: Για $a \geq b$, $a \bmod b < a/2$.

Άρα $\log(a \bmod b) \leq \log a - 1$.

Θεμελιώδες Θεώρημα της Αριθμοθεωρίας

Λήμμα 5

Αν $a \mid bc$ και $\gcd(a, b) = 1$, τότε $a \mid c$.

Λήμμα 6

Αν p πρώτος και $p \mid bc$, τότε $p \mid b$ ή $p \mid c$.

Λήμμα 7

Αν p πρώτος και $p \mid a_1 a_2 \dots a_n$, τότε ο p διαιρεί κάποιο a_i .

Θεώρημα 8

Κάθε θετικός ακέραιος $n \geq 2$ μπορεί να γραφτεί με μοναδικό τρόπο ως γινόμενο πρώτων αριθμών:

$$n = p_1 \cdot p_2 \cdot \dots \cdot p_j, \quad (p_1 \leq p_2 \leq \dots \leq p_j).$$

Απόδειξη του Λήμματος 5

Λήμμα 5

Αν $a \mid bc$ και $\gcd(a, b) = 1$, τότε $a \mid c$.

Από το Λήμμα 3 (Bézout),

$$\begin{aligned} \forall k \in \mathbb{Z}_{>0}, \gcd(ka, kb) &\stackrel{\text{Bézout}}{=} \\ \min\{s > 0 \mid s = kax + kby \text{ με } x, y \in \mathbb{Z}\} &= \\ k \cdot \min\{s > 0 \mid s = ax + by \text{ με } x, y \in \mathbb{Z}\} &\stackrel{\text{Bézout}}{=} \\ &k \gcd(a, b). \end{aligned}$$

Πάλι από το Λήμμα 3, $a \mid \gcd(ca, cb)$.

Όμως $\gcd(ca, cb) = c \cdot \gcd(a, b) = c \cdot 1 = c$.

Απόδειξη του Θεωρήματος 8

Από το Θεώρημα 5, κάθε ακέραιος ≥ 2 μπορεί να γραφτεί ως γινόμενο πρώτων. Έστω πως υπάρχουν ακέραιοι με δύο διαφορετικές παραγοντοποιήσεις. Διαλέγουμε τον ελάχιστο τέτοιο αριθμό n . Ορίζουμε για $m \in \mathbb{N}$, $[m] := \{1, \dots, m\}$.

$n = p_1 p_2 \dots p_j = q_1 q_2 \dots q_k$, όπου p_i , $i \in [j]$, και q_i , $i \in [k]$, πρώτοι αριθμοί.

Αφού $p_1 \mid n \Rightarrow p_1 \mid q_1 q_2 \dots q_k$. Από το Λήμμα 7, για κάποιο $i \in [k]$, $p_1 \mid q_i$. Επειδή και οι δύο είναι πρώτοι, $p_1 = q_i$.

$n/p_1 = p_2 \dots p_j = q_1 \dots q_{i-1} q_{i+1} \dots q_k < n$. Υποχρεωτικά κάποιο p_l , $l \in [j] \setminus \{1\}$, διαφέρει από κάποιο q_t , $t \in [k] \setminus \{i\}$. Βρήκαμε αριθμό μικρότερο του n με δύο διαφορετικές παραγοντοποιήσεις, άτοπο. □

Ισχυροποίηση της πρότασης

Κάποιες φορές για να αποδείξουμε μια πρόταση με μαθηματική επαγωγή, παραδόξως μας συμφέρει να την **ισχυροποιήσουμε**.

Παράδειγμα:

Πρόταση 5

$$1 + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} + \cdots + \frac{1}{n^2} \leq 2.$$

Απόδειξη.

Ας χρησιμοποιήσουμε επαγωγή και ας υποθέσουμε ότι η πρόταση ισχύει για κάποιο n . Προσθέτουμε και στα δυο μέλη το $\frac{1}{(n+1)^2}$. Αλλά, τώρα το δεξί μέλος είναι $2 + \frac{1}{(n+1)^2}$ που δεν είναι μικρότερο του 2. Η προσέγγιση αυτή αποτυγχάνει.

Είναι εύκολο όμως να δείξουμε την πιο ισχυρή πρόταση

$$1 + \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} + \cdots + \frac{1}{n^2} \leq 2 - \frac{1}{n}.$$

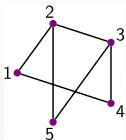

Θεωρία Ramsey

Frank P. Ramsey (1903-1930)

Γραφήματα

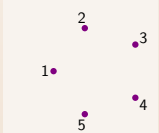
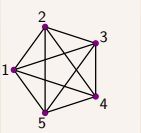
Γράφημα G με σύνολο κορυφών V και σύνολο ακμών E είναι ένα ζεύγος (V, E) όπου

$$E \subseteq \{\{u, v\} \mid u, v \in V\}$$

δηλαδή μια ακμή είναι ένα μη διατεταγμένο ζεύγος κορυφών.

Ορισμός 3 (Πλήρες / Κενό)

$G = (V, E)$ καλείται **πλήρες (κλίκα)** αν $E = \{\{u, v\} \mid u, v \in V\}$.
 Αν $E = \emptyset$ το G καλείται **κενό** και το V **ανεξάρτητο σύνολο**.

Θεωρία Ramsey

Θεώρημα 9 (Ramsey)

Για κάθε φυσικό k , υπάρχει φυσικός $R(k)$ τέτοιος ώστε κάθε γράφημα με $R(k)$ ή περισσότερες κορυφές περιέχει ένα **πλήρες** υπογράφημα με k κορυφές ή ένα **κενό** υπογράφημα με k κορυφές.

Η πρόταση για κάποιο k δεν φαίνεται να συνεπάγεται την πρόταση για κάποιο $k + 1$.

Αν όμως **γενικεύσουμε / ισχυροποιήσουμε** το θεώρημα, τότε μπορούμε να το αποδείξουμε με επαγωγή.

Θεώρημα 10 (Ramsey)

Για κάθε θετικούς ακέραιους $k, m \geq 2$ υπάρχει φυσικός $R(k, m)$ τέτοιος ώστε κάθε γράφημα με $R(k, m)$ ή περισσότερες κορυφές περιέχει ένα **πλήρες** υπογράφημα με k κορυφές ή ένα **κενό** υπογράφημα με m κορυφές.

Απόδειξη Θεωρήματος Ramsey

Θεώρημα 11 (Ramsey)

Για κάθε θετικούς ακέραιους $k, m \geq 2$ υπάρχει φυσικός $R(k, m)$ τέτοιος ώστε κάθε γράφημα με $R(k, m)$ ή περισσότερες κορυφές περιέχει k -κλίκα ή m -ανεξάρτητο σύνολο.

Η επαγωγική απόδειξη απαιτεί λίγη προσοχή στις αρχικές συνθήκες.

Πρόταση 6

Για κάθε θετικούς ακέραιους $k, m \geq 2$, $R(k, 2) = k$ και $R(2, m) = m$.

Θα αποδείξουμε το Θεώρημα του Ramsey με ισχυρή επαγωγή στο άθροισμα $k + m$.

ΒΑΣΗ: Για $k + m = 4$, ισχύει από την Πρόταση. Ομοίως και για $k + m = 5$, αφού τότε ο ένας από τους k, m ισούται με 2.

Απόδειξη Θεωρήματος Ramsey (σκελετός)

ΒΑΣΗ: Για $k + m = 4$ και $k + m = 5$, ισχύει από την Πρόταση.

ΕΠΑΓΩΓΙΚΗ ΥΠΟΘΕΣΗ: Ισχύει για $k, m \geq 2$ με $k + m \geq 5$.

ΕΠΑΓΩΓΙΚΟ ΒΗΜΑ: Θα δείξουμε για αριθμούς $k, m \geq 2$ με $k + m \geq 6$. (Άρα χβτγ $k, m \geq 3$).

Η επαγωγική υπόθεση **διασφαλίζει** την ύπαρξη των $R(k - 1, m)$ και $R(k, m - 1)$ (αφού $k + m - 1 \geq 5$, και $k - 1, m - 1 \geq 2$).

Θα δείξουμε ότι υπάρχει το $R(k, m)$ και μάλιστα

$$R(k, m) \leq R(k - 1, m) + R(k, m - 1).$$

Αν $G = (V, E)$ και $S \subseteq V$, ορίζουμε $G[S]$ ως το υπογράφημα του G που **ενάγεται** από το S , δηλ. περιέχει μόνο τις ακμές του E με άκρα στο S .

Απόδειξη Θεωρήματος Ramsey

Έστω γράφημα $G = (V, E)$ με $n := R(k-1, m) + R(k, m-1)$ κορυφές. Διάλεξε $v \in V$. Το $V \setminus \{v\}$ διαμερίζεται σε A και B , τους γείτονες και τους μη γείτονες του v .

Περίπτωση 1. Αν $|A| \geq R(k-1, m)$ από ΕΥ το $G[A]$ περιέχει $(k-1)$ -κλίκα ή m -ανεξάρτητο σύνολο. Άρα το G περιέχει k -κλίκα ή m -ανεξάρτητο σύνολο.

Περίπτωση 2. Αν $|B| \geq R(k, m-1)$ από ΕΥ το $G[B]$ περιέχει k -κλίκα ή $(m-1)$ -ανεξάρτητο σύνολο. Άρα το G περιέχει k -κλίκα ή m -ανεξάρτητο σύνολο.

